

Halina Buk

Współpraca organów korporacyjnych spółki giełdowej z biegłym rewidentem jako element realizacji dobrych praktyk

Streszczenie

Komisja Nadzoru Finansowego i Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie od kilkunastu lat rekomendują stosowanie kanonów dobrych praktyk przez jednostki zainteresowania publicznego, określając pożądane szczegółowe zasady w ramach kilku merytorycznych obszarów tzw. ładu korporacyjnego. Praktyka dowodzi, że coraz większa liczba podmiotów systematycznie stosuje dobre praktyki, jednak niektóre z zalecanych praktyk są wyłączone ze stosowania. Wydaje się pożądane poszerzenie zasad ładu korporacyjnego o współpracę organów korporacyjnych z biegłym rewidentem. W rekomendowanych zasadach dobrych praktyk spółek giełdowych ten obszar jest potraktowany marginalnie. Zaleca się jedynie, aby komitet audytu monitorował i uzgadniał proces rewizji finansowej z biegłym rewidentem. Tymczasem komitety audytu są tworzone tylko w przypadku rad nadzorczych liczących więcej niż pięciu członków, a jak wynika z badań firmy Deloitte przeprowadzonych w 2016 r., rada nadzorcza statystycznej spółki giełdowej liczy właśnie pięciu członków. Należy również zwrócić uwagę, że zasady dobrych praktyk wskazują, by w składzie komitetu audytu była przynajmniej jedna osoba kompetentna w zakresie rachunkowości lub rewizji finansowej, a nie rekomenduje się takiej praktyki w mniej licznych radach. Oznacza to, że w znaczącej liczbie spółek giełdowych współpraca organów korporacyjnych z biegłym rewidentem jest ograniczona.

Halina Buk, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Wydział Finansów i Ubezpieczeń,
Katedra Informatyki i Rachunkowości Międzynarodowej, ul. 1 Maja 50, 40-287 Katowice,
e-mail: halina.buk@ue.katowice.pl

Słowa kluczowe: ład korporacyjny, biegły rewident, organ korporacyjny, komitet audytu.
Klasyfikacja JEL: M42, M48.

1. Wprowadzenie

Determinanty rozwoju rynków finansowych i efektywności funkcjonowania spółek komercyjnych są dobrze rozpoznane i opisywane od dziesięcioleci w literaturze ekonomicznej. Praktyka gospodarcza dowodzi jednak, że co jakiś czas ujawniają się istotne negatywne zjawiska i dotkliwe konsekwencje dla aktywnych bądź biernych uczestników rynków finansowych wskutek mających miejsce nieprawidłowości i słabości funkcjonowania organów korporacyjnych jednostek biznesowych, mimo funkcjonowania tych organów w ramach obowiązujących ich regulacji prawnych. Powyższe przesłanki stały się inspiracją dla rozpoznania możliwych narzędzi efektywniejszego funkcjonowania organów korporacyjnych.

Celem artykułu jest zbadanie znaczenia i form współpracy organów korporacyjnych z biegłym rewidentem. Współpracę tę potraktowano jako jeden z ważniejszych elementów dobrowolnie stosowanych przez spółki giełdowe kodeksów dobrych praktyk. Organy korporacyjne, a więc zarządy i rady nadzorcze, są wprawdzie tylko jednym z wielu obszarów rekomendowanych w kodeksach dobrych praktyk, ale wydaje się, że najistotniejszym. To właśnie organy korporacyjne podejmują najważniejsze decyzje, których skutki mogą mieć wymiar długookresowy. W ostatnich latach w pozytywnym kierunku zmieniają się także poglądy na temat roli biegłych rewidentów we wspieraniu efektywnej działalności organów korporacyjnych. Takie efekty można uzyskać tylko w przypadku współpracy organów korporacyjnych z audytorami, a więc na etapach wcześniejszych niż zapoznanie się z ostateczną opinią z badania sprawozdania finansowego. W ramach dobrych praktyk nie wskazano jednak szczegółowych zasad takiej współpracy, lecz odniesiono się do niej pośrednio przez sugerowanie działań komitetu audytu rady nadzorczej.

Aby osiągnąć cel badawczy, zastosowano analizę rekomendowanych i stosowanych w świecie kodeksów dobrych praktyk, krytyczną analizę literatury przedmiotu oraz weryfikację praktyczną na przykładach wybranych spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

2. Zakres przedmiotowy kodeksów dobrych praktyk

Od kilkunastu lat zaleca się w Polsce stosowanie kodeksów dobrych praktyk przez jednostki zainteresowania publicznego, w tym zwłaszcza przez instytucje finansowe i spółki giełdowe. Ma to na celu zapewnienie przejrzystości funkcjonowania rynków finansowych i budowania tzw. ładu korporacyjnego (*corporate*

Rys. 1. Główne obszary i zadania objęte zaleceniami dobrych praktyk

Źródło: opracowanie własne na podstawie [*Dobre Praktyki...* 2016].

governance), określanego też mianem nadzoru korporacyjnego. Przeglądu sposobów definiowania nadzoru korporacyjnego dokonała O. Bogacz-Miętka [2011, s. 31–35].

W miarę postępującej globalizacji, poczynając od lat siedemdziesiątych XX w., różne instytucje zaczęły opracowywać kodeksy etycznego i kulturowego postępowania przez jednostki biznesowe, by jednostki te lepiej budowały swoją reputację i utrzymywały dobre relacje z inwestorami, budziły szacunek wewnętrznych i zewnętrznych partnerów [Żabski 2013, s. 132]. Kodeksy dobrych praktyk nie stanowią prawnie obowiązującej normy, lecz są ustanawiane przez indywidualne

przedsiębiorstwa, ich zrzeczenia bądź przez inne instytucje, mają charakter samo-regulacji, tzw. *self-regulatory system* [Żak 2016, s. 157]. Podstawowym wzorcem dla tworzonych w różnych krajach kodeksów nadzoru korporacyjnego są zalecenia Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju. Zgodnie z nimi ramy nadzoru korporacyjnego powinny [Zasady nadzoru... 2004, s. 17]:

- obejmować promowanie przejrzystych oraz skutecznie działających rynków,
- być zgodne z literą prawa,
- wyraźnie wskazywać na podział zakresu obowiązków między różnymi władzami nadzorczymi, regulacyjnymi oraz wykonawczymi.

OECD systematycznie modyfikuje i uszczegóławia swoje zalecenia, ostatni poradnik tej organizacji opublikowano w 2015 r. [OECD Guidelines... 2015]. Polska jako członek OECD adaptuje te zalecenia, a wyrazem tego jest publikowanie przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie *Dobrych praktyk spółek notowanych na GPW*. Wprawdzie nie ma formalnych kar za niestosowanie dobrych praktyk przez spółki giełdowe, jednak zaniedbania w tej kwestii mogą spowodować utratę wiarygodności i zaufania inwestorów. Ponadto należy mieć na względzie, że spółki są obowiązane do regularnego raportowania o stosowaniu lub niestosowaniu dobrych praktyk. Podstawą grożących sankcji karnych może być brak stosownego raportu.

Główne obszary merytoryczne oraz podstawowe zadania zalecane w ramach dobrych praktyk przedstawiono na rys. 1. Na uwagę zasługują także szczególne zasady dobrych praktyk opracowane przez Związek Pracodawców przedsiębiorstw finansowych w Polsce, uwzględniające specyficzne problemy relacji z klientami tego rodzaju instytucji [Zasady Dobrych Praktyk... 2017].

Szczegółowe zasady i rekomendacje dotyczące dobrych praktyk mogą być stosowane adekwatnie do zakresu, rodzaju, skali działalności spółki czy też struktury akcjonariatu. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się również odstępianie od stosowania niektórych szczegółowych zasad, odpowiednio to wyjaśniając.

3. Rekomendacje dotyczące dobrych praktyk wobec organów korporacyjnych

Powinności obligatoryjne każdego z organów korporacyjnych spółek handlowych określają przepisy kodeksu spółek handlowych. Przepisy te nie określają jednak zasad harmonijnej współpracy zarządu i rady nadzorczej, co może prowadzić do antagonizowania tych organów. Lukę tę wypełniają nieskodyfikowane kodeksy dobrych praktyk. Wskazuje się w nich na pożądane zachowania i obszary aktywności członków organów korporacyjnych w celu lepszego ich współdziałania w interesie spółki. W tabeli 1 zestawiono podstawowe rekomendacje dla spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie w odniesieniu do zarządów i rad nadzorczych.

Tabela 1. Rekomendacje i szczegółowe zasady dotyczące dobrych praktyk odnoszące się do organów korporacyjnych w spółkach giełdowych

Przedmiot rekomendacji	Treść rekomendacji i szczegółowych zasad
Powołanie oraz skład zarządu i rady nadzorczej	<p>W skład zarządu i rady nadzorczej powoływane są osoby mające wysokie kwalifikacje i doświadczenie</p> <p>Należy zapewnić wszechstronność i różnorodność tych organów, m.in. pod względem płci, kierunku wykształcenia, wieku i doświadczenia zawodowego</p> <p>W przypadku rezygnacji lub niemożności sprawowania czynności przez członka rady nadzorczej spółka niezwłocznie podejmuje odpowiednie działania w celu uzupełnienia składu lub zmiany w składzie rady nadzorczej</p> <p>Rada nadzorcza, mając świadomość upływu kadencji członków zarządu, z wyprzedzeniem podejmuje działania mające na celu zapewnienie efektywnego funkcjonowania zarządu spółki</p>
Zaangażowanie członków zarządu i rady nadzorczej	<p>Pełnienie funkcji w zarządzie spółki stanowi główny obszar aktywności zawodowej członka zarządu. Dodatkowa aktywność zawodowa angażująca czas i wymagająca nakładu pracy (np. bycie członkiem organów innych podmiotów) nie może negatywnie wpływać na właściwe wykonywanie pełnionej funkcji w spółce</p> <p>Członkowie rady nadzorczej powinni być w stanie poświęcić niezbędną ilość czasu na wykonywanie swoich obowiązków</p> <p>Zasiadanie członków zarządu spółki w zarządach lub radach nadzorczych spółek spoza grupy kapitałowej spółki wymaga zgody rady nadzorczej</p>
Obowiązki zarządu i rady nadzorczej	<p>Do zarządu należy przywództwo w spółce, wyznaczanie celów strategicznych i ich realizacja, zapewnienie efektywności spółki i jej bezpieczeństwa</p> <p>Skuteczna i kompetentna rada nadzorcza nadzoruje spółkę i działa w jej interesie. W szczególności wyraża opinię o planie strategicznym spółki, weryfikuje prace zarządu w zakresie osiągniętych celów strategicznych, monitoruje wyniki osiągane przez spółkę</p> <p>Wewnętrzny podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności spółki pomiędzy członków zarządu powinien być jednoznaczny i przejrzysty, a schemat podziału dostępny na stronie internetowej spółki</p>
Udostępnianie informacji i zasobów radzie nadzorczej	<p>Spółka zapewnia radzie nadzorczej możliwość korzystania z profesjonalnych, niezależnych i niezbędnych usług doradczych, uwzględniając sytuację finansową spółki</p> <p>Zarząd spółki zapewnia radzie nadzorczej dostęp do informacji o sprawach dotyczących spółki</p>

cd. tabeli 1

Przedmiot rekomendacji	Treść rekomendacji i szczegółowych zasad
<p>Niezależność członków rady nadzorczej według Zalecenia Komisji Europejskiej 2005/162/WE z dnia 15 lutego 2005 r.</p>	<p>Przynajmniej dwóch członków rady nadzorczej musi spełniać kryteria niezależności, a więc nie posiada co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w spółce</p> <p>Osoba będąca pracownikiem spółki, podmiotu zależnego lub podmiotu stowarzyszonego, jak również osoba związana z tymi podmiotami umową o podobnym charakterze, nie może być uznana za spełniającą kryteria niezależności</p> <p>Członek rady nadzorczej przekazuje pozostałym członkom rady oraz zarządowi oświadczenia o spełnianiu przez niego kryteriów niezależności</p> <p>Rada nadzorcza ocenia, czy istnieją związki lub okoliczności, które mogą wpływać na spełnienie przez danego członka rady kryteriów niezależności</p>
<p>Sporządzenie i przedstawienie informacji przez radę nadzorczą zwaną zwanym walnemu zgromadzeniu</p>	<p>Rada nadzorcza raz w roku sporządza i przedstawia walnemu zgromadzeniu ocenę sytuacji spółki, z uwzględnieniem oceny systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, <i>compliance</i> oraz funkcji audytu wewnętrznego</p> <p>Rada nadzorcza przedstawia sprawozdanie ze swojej działalności, zawierające m.in. następujące informacje: skład rady i jej komitetów, spełnianie kryteriów niezależności, liczba posiedzeń rady i jej komitetów, samoocena pracy</p> <p>Ocena sposobu wypełniania przez spółkę obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego, określonych w Regulaminie Giełdy oraz przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych</p> <p>Rozpatrywanie i opiniowanie spraw mających być przedmiotem uchwał walnego zgromadzenia</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie *[Dobre Praktyki... 2016; Nartowski 2016, s. 28–54]*.

4. Rekomendowane przejawy współpracy rady nadzorczej z biegłym rewidentem

Usankcjonowania regulacyjnego stosowania dobrych praktyk dokonała Komisja Nadzoru Finansowego (KNF), uznając za obowiązujące z dniem 1 stycznia 2015 r. zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych [*Zasady ładu korporacyjnego...* 2014]. Przyświecały temu następujące cele nadzoru:

- prawidłowe funkcjonowanie rynku finansowego,
- stabilność, bezpieczeństwo oraz przejrzystość rynku finansowego,
- zaufanie do rynku finansowego,
- ochrona uczestników rynku finansowego,
- bezpieczeństwo obrotu i przestrzeganie reguł uczciwego obrotu,
- bezpieczeństwo środków pieniężnych klientów.

Instytucja nadzorowana przez KNF powinna udostępnić na stronie internetowej informację o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego lub informację o odstąpieniu od stosowania określonych zasad¹.

Poza omówionymi wcześniej zasadami dobrych praktyk w odniesieniu do organów korporacyjnych, w zasadach ładu korporacyjnego uwzględniono także współpracę z biegłym rewidentem. Główną rolę w takiej współpracy w większych podmiotach i bardziej liczebnych składach rad nadzorczych przypisuje się komitetowi audytu rady nadzorczej². Członkowie komitetu audytu w szczególności powinni cechować się niezależnością oraz posiadać kompetencje z dziedziny rachunkowości lub rewizji finansowej [*Zasady ładu korporacyjnego...* 2014, s. 15].

Współpraca rady nadzorczej lub komitetu audytu z biegłym rewidentem powinna polegać na:

- monitorowaniu procesu sprawozdawczości finansowej,
- monitorowaniu wykonywania czynności rewizji finansowej,
- uzgadnianiu zasad przeprowadzania czynności przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, w tym w zakresie proponowanego planu czynności,
- uzyskiwaniu od biegłego rewidenta informacji, wyjaśnień i dokumentów niezbędnych do monitorowania procesu sprawozdawczości finansowej i wykonywania czynności rewizji finansowej,
- omówieniu przez kluczowego biegłego rewidenta lub przez organ zarządzający czy organ nadzorczy głównych kwestii wynikających z badania, które na

---

¹ Niektóre podmioty działające na rynku finansowym, jak też emitenci dokonujący ofert publicznych, są wyłączone ze stosowania zasad ładu korporacyjnego.

² Obowiązek powołania komitetu audytu spoczywa na radach nadzorczych, które liczą więcej niż pięciu członków.

zyczenie komitetu audytu powinny być przedstawione w formie dodatkowego sprawozdania [Ustawa z dnia 11 maja 2017 r., art. 130 ust. 9],

– wyrażaniu swojej opinii o sprawozdaniu finansowym, którego dotyczą czynności rewizji finansowej.

Współpraca komitetu audytu i organu nadzorującego z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych powinna zostać udokumentowana. Rozwiązanie umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych powinno zostać poddane ocenie organu nadzorującego, który informację o przyczynach tego rozwiązania zamieści w corocznym raporcie zawierającym ocenę sprawozdań finansowych instytucji nadzorowanej.

Powyższe zalecenia powinny być uwzględniane nie tylko w przypadku badania rocznego sprawozdania finansowego, ale także badania śródrocznych (okresowych) sprawozdań, jeżeli jednostka takie sporządza. Współpraca rady nadzorczej z biegłym rewidentem w okresie poprzedzającym sporządzenie przez niego opinii z badania jest jak najbardziej pożądana. Dotyczy to zwłaszcza prowadzonej przez jednostkę indywidualnej polityki rachunkowości, skutkującej określoną prezentacją w sprawozdaniu finansowym. Za politykę rachunkowości odpowiada zarząd, nie zawsze jednak interesy zarządu mogą być w pełni zbieżne z interesami akcjonariuszy, o które ma dbać przede wszystkim rada nadzorcza. Sformułowanie przez komitet audytu swojej opinii o sprawozdaniu finansowym jest formą bezpośredniego transparentnego przekazu biegłemu rewidentowi oczekiwań co do zawartości merytorycznej sprawozdania finansowego.

5. Stosowanie zasad ładu korporacyjnego przez spółki notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie

Najszerszy zakres badań dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego przeprowadziła na przełomie sierpnia i września 2016 r. firma Deloitte. Zbadano 235 spółek, w tym 145 spółek publicznych notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Badaniem objęto wszystkie spółki notowane w indeksach WIG20, mWIG40, sWIG80 i 5 spółek notowanych w innych indeksach oraz 90 spółek zainteresowania publicznego nienotowanych na warszawskiej giełdzie. Biorąc pod uwagę formę własności, w badanej próbie znalazło się 88 spółek należących do międzynarodowych grup kapitałowych, 29 podmiotów, w których jedynym lub dominującym akcjonariuszem jest Skarb Państwa, 20 spółek należących do polskich grup kapitałowych, 51 podmiotów należących do inwestorów indywidualnych oraz 47 podmiotów o rozproszonym akcjonariacie, należących do funduszy inwestycyjnych lub funduszy *private equity*,

a także 5 podmiotów o spółdzielczym charakterze własności [*Stosowanie dobrych praktyk...* 2016, s. 4].

Główna konkluzja wynikająca z powyższych badań jest pozytywna, ponieważ wszystkie spółki notowane w indeksach WIG20, mWIG40 i sWIG80 wywiązują się ze stosowania dobrych praktyk Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie i informują o tym na swojej stronie internetowej. Prawie wszystkie te spółki (98%) respektują zasadę *comply or explain*, a w sytuacji niestosowania wybranych rekomendacji lub zasad wyjaśniają przyczyny ich niewdrożenia. Pozytywne jest także to, że prawie wszystkie zbadane instytucje finansowe nadzorowane przez KNF (99%) zadeklarowały stosowanie zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych [*Stosowanie dobrych praktyk...* 2016, s. 5]. Świadomość potrzeby stosowania zasad ładu korporacyjnego wyraźnie wzrosła.

Zaobserwowano jednak pewne ograniczenia w stosowaniu rekomendacji dotyczących dobrych praktyk w odniesieniu do konkretnych tematów. Przykładowo, w 2013 r. 392 spółki złożyły oświadczenia o naruszeniu niektórych praktyk [Mackiewicz 2015, s. 168]. Wybrane wnioski są następujące [*Stosowanie dobrych praktyk...* 2016, s. 12–26]:

- nie we wszystkich spółkach giełdowych spełniony jest wymóg niezależności przewodniczącego komitetu audytu (dotyczy to 20,58% spółek indeksu WIG, 80,64% spółek indeksu sWIG, 54% banków i 70% spółek należących do międzynarodowych grup kapitałowych),

- ponad 34% spółek nie stosuje zasady zalecającej udostępnianie na stronie internetowej informacji zawierającej opis prowadzonej przez spółkę polityki różnorodności w odniesieniu do władz spółki oraz jej kluczowych menedżerów,

- jedna trzecia spółek nie stosuje zalecenia, aby w regulacjach wewnętrznych spółki określić kryteria i okoliczności, w których może dojść w spółce do konfliktu interesów, a także zasady postępowania w przypadku konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia,

- 45% spółek nie stosuje zasady, która nakłada obowiązek udostępniania na stronie internetowej spółki zapisu audio i wideo z obrad walnego zgromadzenia akcjonariuszy,

- 39% spółek nie stosuje się do zasady, aby w sprawozdaniach z działalności zamieszczać szczegółowy raport na temat obowiązującej i realizowanej przez spółkę polityki wynagrodzeń,

- ponad 44% spółek nie stosuje zasady mówiącej, że należy powiązać wynagrodzenie członków zarządu i kluczowych menedżerów z długookresowymi celami biznesowymi i finansowymi spółki.

Z przeprowadzonych wywodów wynika, że po pierwsze, należałoby zawęzić dopuszczone ograniczenia w stosowaniu szczegółowych zasad dobrych praktyk, chyba że występowałyby istotne powody ich niestosowania. Po drugie, pożą-

dane jest rekomendowanie zasad szerszej współpracy organów korporacyjnych, zwłaszcza rady nadzorczej z biegłym rewidentem.

6. Podsumowanie

W krajach członkowskich Unii Europejskiej systematycznie podejmuje się działania na rzecz efektywniejszego i bardziej transparentnego funkcjonowania jednostek biznesowych, zwłaszcza spółek publicznych. Najbardziej aktualnym tego wyrazem jest wdrożenie 21 czerwca 2017 r. ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym [Ustawa z dnia 11 maja 2017 r.]³. Regulacja ta uprawnia do znacznie szerszej, aniżeli we wcześniejszych latach, współpracy organów korporacyjnych (poprzez komitety audytu rad nadzorczych) z biegłym rewidentem w procesie wykonywania czynności rewizji finansowej. Na razie dotyczy to ograniczonej liczby spółek giełdowych.

Współpraca organów korporacyjnych z biegłym rewidentem nieograniczająca się wyłącznie do kwestii formalnych (jak np. wyboru biegłego rewidenta) jest jak najbardziej pożądana. Rada nadzorcza opiniuje sprawozdanie finansowe, a więc także skutki prowadzonej przez spółkę polityki rachunkowości. Należy pamiętać, że politykę rachunkowości przyjmuje zarząd spółki i nie musi jej opiniować rada nadzorcza. Zatem tylko w trakcie procesu badania sprawozdania finansowego organ nadzorczy ma możliwość bliższego zapoznania się z konsekwencjami i uzasadnieniem prowadzenia określonej polityki rachunkowości.

Autorka postuluje, by coraz powszechniej stosowane zasady ładu korporacyjnego i zasady dobrych praktyk poszerzyć o współpracę organów korporacyjnych z biegłym rewidentem. W zasadach dobrych praktyk wskazuje się, by w składzie komitetu audytu rad nadzorczych była chociaż jedna osoba kompetentna w zakresie rachunkowości lub rewizji finansowej. Oczekuje się więc, aby w tym organie korporacyjnym na pewno była osoba kompetentna do czytania *ex post* sprawozdań finansowych. Jest to duży postęp w dążeniu do tego, by zapewnić lepszą jakość sprawozdań finansowych. Można by jednak uczynić kolejny krok w procesie równoważenia wpływu wszystkich organów korporacyjnych na informacje prezentowane w sprawozdaniach finansowych.

---

³ Istotna zmiana polskich regulacji w przedmiocie badania sprawozdań finansowych wynika z obligatoryjnego zastosowania Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady [Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014].

Literatura

- Bogacz-Miętka O. [2011], *Kompendium wiedzy o nadzorze i kontroli nad przedsiębiorstwem*, CeDeWu, Warszawa.
- Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016* [2016], https://static.gpw.pl/pub/files/PDF/RG/DPSN2016__GPW.pdf (data dostępu: 15.04.2017).
- Mackiewicz P.J. [2015], *Corporate governance w polskich spółkach publicznych*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Współczesne Problemy Ekonomiczne”, nr 11.
- Nartowski A.S. [2016], *Dobre praktyki spółek notowanych na GPW 2016. Podręcznik*, https://static.gpw.pl/pub/files/PDF/Podrecznik_DPSN_2016_9_03_16.pdf (data dostępu: 15.04.2017).
- OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises, 2015 Edition* [2015], OECD Publishing, Paris.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylające decyzję Komisji 2005/909/WE, Dz. Urz. UE L.158/77 z dnia 27.05.2014 r.
- Stosowanie dobrych praktyk ładu korporacyjnego. Rady Nadzorcze* [2016], Deloitte, https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/pl/Documents/Reports/pl_stosowanie_dobrych_praktyk_ladu%20korporacyjnego_FINAL.PDF (data dostępu: 15.04.2017).
- Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, Dz.U. 2017, poz. 1089.
- Zasady Dobrych Praktyk Przedsiębiorstw Zrzeszonych w Konferencji Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce* [2017], wyd. 8, Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce, Gdańsk.
- Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych* [2014], Komisja Nadzoru Finansowego, https://www.knf.gov.pl/Images/Zasady_ladu_korporacyjnego_22072014_tcm75-38575.pdf (data dostępu: 15.04.2017).
- Zasady nadzoru korporacyjnego OECD* [2004], OECD, www.ecgo.org/codes/documents/principles_pl_final.pdf (data dostępu: 15.04.2017).
- Żabski Ł. [2013], *Kodeks dobrych praktyk jako narzędzie doskonalenia nadzoru korporacyjnego*, „Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie”, z. VII.
- Żak K. [2016], *Kodeks dobrych praktyk jako narzędzie budowania relacji przedsiębiorstwa z interesariuszami*, „Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach”, nr 263.

Cooperation between Management Boards and Auditors as a Factor in Good Practices

(Abstract)

Polish Financial Supervision Authority and the Warsaw Stock Exchange have for several years been promoting the rules of good practice and their use by public interest entities. Practice shows that more and more large entities systematically use good prac-

tices, with some exceptions. The article examines the cooperation that occurs between corporate organs of the companies and auditors, presenting it as an important factor in corporate governance. In the recommended principles this area is treated as being of secondary importance. For the audit committee, it is only monitoring and coordinating the process of auditing financial statements that are recommended. Auditing committees are created only when there are more than five members sitting on the supervisory board. However, the majority of Polish companies have five-member boards. The conclusion, therefore, is that cooperation between corporate management boards and auditors is very restricted.

Keywords: corporate governance, financial auditor, corporate organ, audit committee.